

3.7.2024

Kuortaneen kunta
katja.karonen@kuortane.fi

Lausuntopyyntönnö 7.6.2024

Suomenselän bioenergia Oy:n maa-aineslupahakemus kiinteistölle 300-401-14-149, Kuortane

Hakemus

Alueelle haetaan maa-aineslupaa 140 000 k-m³ kalliokiviaineksen ottamiseen 4,03 ha ottamisalueelta. Haettu ottamisaika on 10 vuotta. Alin ottotaso on + 142,0 m_{N2000}. Pohjaveden pinnankorkeuden ei ole esitetty arviota. Luiskat muotoillaan kaltevuuteen 8:1.

Alueelta on otettu kiviainesta aiemmin vähäisiä määriä omaan käyttöön. Ottoalueen on puusto pääosin mäntyvoittoista sekametsää.

Lähin pysyvä asutus sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä ottamisalueen itäpuolella. Louhoksen valumavedet pumpataan alueen pohjoisosassa sijaitsevaan altaaseen, josta vedet kulkeutuvat edelleen metsäojitusverkostoon.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Kyseessä oleva ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella.

Kalliokiviaineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja, kun otetaan huomioon seuraavat seikat.

Pohjaveden ylin pinnan korkeus

Hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa ei ole ilmoitettu pohjaveden pinnan ylintä korkeustasoa. Valtioneuvoston asetuksen mukaan pohjaveden pinnan ylin korkeustaso on esitettävä hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa (MAA 1 §). ELY-keskus ei edellytä pohjaveden pinnan selvittämiseksi pohjavesiputken asentamista alueelle, koska alueen lähellä ei ole vedenottamoja tai kaivoja, joihin toiminnalla saattaisi olla vaikutusta.

Ympäristöluvan tarve

Kunnalta saatujen tietojen mukaan alueelle ei haeta ympäristölupaa, koska kalliokiviaineksen murskausta tehdään alle 50 päivää vuodessa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus korostaa, että mikäli kiviainesta käsitellään samalla toiminta-alueella yhteensä vähintään 50 päivänä, vaatii toiminta myös ympäristöluvan ja toiminnassa tulee soveltaa lisäksi ns. muraus-asetusta (Vna 800/2010). Alle 50 päivää kestävästä kivenlouhinnasta tai -murskauksesta on tehtävä YSL 118 §:n mukainen meluilmoitus, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää pykälän tarkoittamalla tavalla.

Toiminta voi olla jaksotettu, eikä 50 päivän ajanjakson laskenta ole riippuvainen kalenterivuodesta. Toiminta-aikaan kuuluu työmaa-alueen pintamaiden poisto, louhinta ja murskaus työmaa-alueella, kiviaineksen välivarastointi, seulonta, louheen ja murskeen siirto ja kuljetus työmaalla ja sieltä pois. Toiminta-aikaan luetaan myös työmaa-alueen lopettamiseen liittyvät työt. Murskeen, irrotetun kiven tai louheen varastointia ja siirtoa varsinaisen toiminnan loputtua ei kuitenkaan lasketa toiminta-aikaan. Toiminta-aikaan lasketaan mukaan myös aiempien maa-aineslupien aikana toteutuneet toimintapäivät.

Turvetuotantoalue

Ottamisalueen pohjoispuolella välittömässä läheisyydessä sijaitsee hakijan Ypyrinnevan turvetuotantoalue. Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on myöntänyt toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan Ypyrinnevan turvetuotantoalueelle 4.11.2005 (nro 131/2005/4). Luvan mukainen pinta-ala on 73,5 ha. Tuotannossa on ollut 60 ha vuonna 2023. Ypyrinnevalta tulevat vedet käsitellään luvan mukaisesti laskeutusaltaiden, pumppausaltan ja ympärivuotisesti toimivien pintavalutuskenttien kautta. Ottamisalueelta tulevat vedet tulee ohjata turvetuotantoalueen ulkopuolelle, ettei vesiä päädy turvetuotantoalueen vesienkäsittelyyn häiritsemään turvetuotantoa koskevaa tarkkailua.

Alueelle on tehty edellinen määräaikaistarkastus 13.11.2023. Tarkastuksella on keskusteltu Ypyrinnevan turvetuotannon päättymisestä ja alueen siirtymisestä aurinkovoiman tuotantoon. GTK on tehnyt alueella maaperäkartoituksia syksyn 2023 aikana. Aurinkovoiman hanketoimija on suunnitellut aurinkovoimaan liittyvän rakentamisen aloittamista kesällä 2024. ELY-keskukselle ei ole toimitettu turvetuotannon lopettamisilmoitusta eikä tietoa aurinkovoimahankkeen etenemisestä.

Luonnonsuojelu

Suunnitellun ottamisalueen lähiympäristössä ei ennakkotietojen perusteella sijaitse suojelualueita tai uhanalaisten tai rauhoitettujen lajien tai luontotyyppien esiintymiä. Maa-ainesten ottamisalueilla tulee aktiivisesti estää vieraslajien asettumista alueelle (Laki 30.12.2015/1709 5 §).

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Maa-aineslupaharkinnassa on lisäksi otettava soveltuvin osin huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Anna Vainio ja ratkaissut ylitarkastaja Tilda Rantataro. Lausunnon valmisteluun on osallistunut ylitarkastaja Johanna Mykkänen luonnonsuojeluyksiköstä ja ylitarkastaja Emilia Marttila ympäristönsuojeluyksiköstä.

Liite: Lupaharkinnassa huomioitavat asiat

Lupaharkinnassa huomioitavat asiat

Kalliokiviaineksen ottaminen

Pohjaveden pinta ja laatu

Kalliokiviaineksen ottaminen ja murskaaminen ei saa aiheuttaa pohjaveden pinnan tason pysyvää muuttumista tai pohjaveden laadun vaarantumista. Haetun toiminnan pohjavesi- ja ympäristövaikutukset tulee kuvailla riittävän tarkkoilla tutkimuksilla ja selvityksillä. Pintavesiä ei saa johtaa pohjavesilammikkoon.

Ottamistoiminta ja jälkihoitotoimenpiteet

Ottamisalue on merkittävä maastoon ennen ottamisen aloittamista. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa laskuojien varressa oleville tiloille. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää selvitys vesien johtamisesta.

Toiminta tulee suunnitella ja toteuttaa niin että häiritsevät melu- ja pöly- tai värinähaitat ovat mahdollisimman pienet. Toiminnassa tulee huomioida alla mainitun asetuksen vaatimukset ja tarvittaessa laaditaan meluselvitys ja selvitys pölyhaitasta. Räjähätyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa naapurikiinteistöille. Myös turvallisuuskohdat tulee ottaa huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat.

Polttoaineiden ja öljytuotteiden varastointi- ja käsittelyalueet, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata niin, että vaarallisten aineiden pääsy pohjaveteen tai maaperään on estetty. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaisille. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan "Maa-ainesten ottaminen – Opas ainesten kestäväseen käyttöön" Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30 mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat varastokasojen poistaminen, alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaan luvussa 7. Alueen jälkihoito tulee saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

Muut huomioitavat asiat

Louhoksen turvallisuuskohdat toiminnan loputtua tulee huomioida niin että luiskat muotoillaan riittävän loiviksi, tai pääsy louhokseen estetään sopivilla pysyvillä rakenteilla. Loivat luiskat tulisi muotoilla kaltevuuteen 1:3 vähintään 3 m:n vesisyvyyteen saakka.

Kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä (valtioneuvoston asetus 800/210, muutettu 314/217). Naapuritilan rajaan tulisi jättää vähintään 30 m:n suojaetäisyys. Ojan varteen on jätettävä 5-10 m suojavaähyke niin, että

pintavesiä ei valu pohjavesilammikkoon. Etäisyys suoja-alueeseen, maantielle tai vesistöön selvitetään tapauskohtaisesti.

Maa-ainesten ottamisluvan hakijan tulee selvittää ottamisalueella mahdollisesti sijaitsevat muinaisjäännökset. Mikäli ottamisalueella tai sen läheisyydessä on muinaismuistolain rauhoittama muinaisjäännös tai muu kulttuuriperintökohde, tulee maa-ainesten ottamista koskevasta lupahakemuksesta pyytää museoviranomaisen lausunto.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä.

Lupa-aika

Lupa maa-ainesten ottamiseen myönnetään pääsääntöisesti enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä, esim. hankkeen laajuus tai alue kaavoitettu maa-aineksen ottamiseen, lupa voidaan myöntää enintään 20 vuodeksi.

Ilmoitukset

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään asiakirjoineen ensisijaisesti sähköisesti tiedoksi Etelä Pohjanmaan ELY-keskukselle (MAL 19 §). Ilmoituksessa mainitaan ELY-keskuksen dnro EPOELY/1640/2024. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO).

Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä maa-ainelain (555/1981) 23a §:n mukaisesti vuosittain ilmoitus otetusta maa-aineksen määrästä ja laadusta. Ilmoitus tulee tehdä viimeistään tammikuun 31.päivänä.

Tämä asiakirja EPOELY/1640/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
EPOELY/1640/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Rantataro Tilda 03.07.2024 09:51

Esittelijä Vainio Anna 03.07.2024 09:51